

ÅRSRAPPORT 2023

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Påtegninger	
Ledespåtegning.....	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	3 - 5
Generelle oplysninger om foreningen	
Generelle oplysninger om foreningen.....	6
Ledelsesberetning	
Hoved- og nøgletal.....	7
Ledelsesberetning.....	8 - 18
Årsregnskab 1. januar - 31. december	
Anvendt regnskabspraksis.....	19 - 21
Resultatopgørelse.....	22
Balance.....	23
Pengestrømsopgørelse.....	24
Noter.....	25 - 32

LEDELSESPÅTEGNING

Direktionen og styrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar - 31. december 2023 for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget samt gældende resultataftale indgået med Sydslesvigudvalget. I forlængelse heraf tilkendes det hermed:

- At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
- At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, ligesom det er vores opfattelse, at vi har taget skyldige økonomiske hensyn ved foreningens forvaltning.

Årsrapporten indstilles til Fællesrådets godkendelse.

Flensborg, den 14. marts 2024

Direktion

Lars Kofoed-Jensen

Styrelsens medlemmer:

Paul Salwik
Formand

Troels Kaysen
Næstformand

Anne Hahn-Ruempler

Andrea Heimrath

Björn-Ole Strichau

Moritz Butz

Hauke Matthiessen

Olaf Runz

Ulla Virkkunen Andrees

Nikolaj Stage Jensen

Svend Wippich

Phillipp Bohk

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til ledelsen af Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKAB OG LEDELSESBERETNING

Konklusion med forbehold

Vi har revideret årsregnskabet for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse, noter og særlige specifikationer. Årsregnskabet udarbejdes efter bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget samt gældende resultataftale indgået med Sydslesvigudvalget.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, bortset fra indvirkningerne af de forhold, der er beskrevet i "Grundlag for konklusion med forbehold", giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023.

Grundlag for konklusion med forbehold

Foreningen har som sammenligningstal i resultatopgørelse og noter medtaget ikke reviderede budgettal for 2023, hvilket ikke er i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Forbeholdet omfatter alene budgettallene og ikke tallenes rigtighed eller andre forhold - det er alene præsentationen af budgettal, da det ikke er tilladt at medtage budgettal efter årsregnskabslovens regler.

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indberetning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget samt den gældende resultataftale indgået med Sydslesvigudvalget. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion med forbehold.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet og ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejl-information, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejl-information, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, jf. bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilside-sættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet

om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere

kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsesberetningen omfatter ligeledes målrapporteringen.

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen og målrapporteringen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen og målrapporteringen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen og målrapporteringen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og målrapporteringen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til regnskabsbekendtgørelsen.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen og målrapporteringen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i regnskabsbekendtgørelsen. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen og målrapporteringen.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIGE REGULERINGER

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldig økonomisk hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af foreningen, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af de udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af foreningen, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Herning, den 14. marts 2024

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Klaus Grønbæk Jakobsen
Statsautoriseret revisor
MNE- nr. mne27758

GENERELLE OPLYSNINGER OM FORENINGEN

Foreningen	Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. Stuhrsalle 22 D-24937 Flensburg Telefon: 0461 5047 0 Telefax: 0461 05047 137 Hjemmeside www.skoleforeningen.org Dansk Skoleforening for Sydslesvig har hjemsted i Flensburg.
Styrelsen	Formand, Paul Salwik Næstformand, Troels Kaysen Anne Hahn-Ruempler Andrea Heimrath Björn-Ole Strichau Moritz Butz Hauke Matthiessen Olaf Runz Ulla Virkkunen Andrees Nikolaj Stage Jensen Svend Wippich Phillipp Bohk
Direktion	Lars Kofoed-Jensen
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Birk Centerpark 30 7400 Herning
Pengeinstitutter	Union Bank AG Grosse Str. 2 D-24937 Flensburg Sydbank Postboks 235 6200 Aabenraa

HOVED- OG NØGLETAL (1.000 euro)	2023	2022	2021	2020	2019
Resultatopgørelse					
Indtægter i alt.....	151.215	147.343	140.341	128.799	123.968
Heraf:					
Tilskud fra Sydslesvigudvalget.....	60.593	59.101	58.765	57.807	56.946
Tilskud fra Landet Slesvig-Holsten.....	46.856	46.286	44.840	40.563	37.490
Tilskud amter og kommuner.....	27.540	27.540	26.502	19.707	16.683
Omkostninger vedr. drift i alt.....	156.021	143.442	135.471	125.623	124.490
Driftsresultat før finansielle poster....	-4.806	3.901	4.870	3.176	-522
Finansielle poster i alt.....	501	-995	-29	-127	-142
Årets resultat.....	-4.306	2.906	4.841	3.049	-664
Balance					
Anlægsaktiver i alt.....	166.407	171.121	165.252	179.843	177.628
Omsætningsaktiver i alt.....	20.462	16.893	19.424	17.386	11.429
Balancesum.....	186.869	188.014	184.676	197.229	189.057
Egenkapital ultimo.....	62.193	66.499	63.593	58.752	55.703
Hensatte forpligtelser i alt.....	1.060	908	686	676	747
Langfristet gæld i alt.....	102.763	102.062	101.508	101.214	100.418
Kortfristet gæld i alt.....	20.854	18.545	18.889	36.588	32.189
Pengestrømsopgørelse					
Driftens likviditetsvirkning i alt.....	2.176	4.801	-9.921	11.240	1.554
Investerings likviditetsvirkning i alt..	665	-10.136	10.338	-6.263	-4.086
Finansierings likviditetsvirkning i alt.....	723	824	602	1.201	2.359
Pengestrøm, netto.....	3.564	-4.511	1.019	6.178	-173
Regnskabsmæssige nøgletal					
Overskudsgrad.....	-2,8	2,0	3,4	2,4	-0,5
<i>(driftsresultat før ekstraordinære poster i % af indtægter)</i>					
Likviditetsgrad.....	98,1	91,1	102,8	47,5	35,5
<i>(omsætningsaktiver i forhold til kortfristet gæld)</i>					
Soliditetsgrad.....	33,3	35,4	34,4	29,8	29,5
<i>(egenkapital i % af aktiver ultimo)</i>					
Finansieringsgrad.....	61,8	59,6	61,4	56,3	56,5
<i>(langfristet gæld i % af materielle anlægsaktiver)</i>					
Elevoplysninger:					
Antal børn daginstitutionsområdet [1].	2.609	2.602	2.570	2.592	2.570
Antal elever 1.-10. klasse [2].....	5.074	5.023	5.007	5.043	5.019
Antal elever gymnasieområdet [2].....	719	701	685	667	649
Antal elever skolefritidsordninger [1].	1.336	1.222	1.226	1.324	887
Antal årsværk:					
Antal årsværk daginstitutionsområdet [1].....	502	477	450	439	428
Antal årsværk 1.-10. klasse [2].....	455,45	443,76	430,09	424,08	419,04
Antal årsværk gymnasieområdet [2]...	86,00	78,15	78,03	71,81	76,39
Antal årsværk skolefritidsområdet [1].	62,74	63,46	54,99	57,58	52,97

[1] årgennemsnit

[2] pr. 1. september

LEDELSESBERETNING

Ledelsesberetningen omfatter skoleområdet, daginstitutionsområdet og voksenundervisningsområdet. I beretningen beskrives de overordnede målsætninger for områderne samt krav, mål og målopfylgning, der er aftalt mellem Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget i Resultataftalen for 2023.

Foreningens hovedaktiviteter og overordnede målsætninger

Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. har til formål at drive dansk pædagogisk virksomhed for det danske mindretal i Sydslesvig og for de med mindretallet samarbejdende frisere. Foreningens virksomhed er en del af det danske folkeliv i Sydslesvig. Foreningens daginstitutioner, skoler, skolefritidsordninger og voksenundervisning tjener den danske befolkningsdel. Institutionernes opgave er at føre børn, unge og voksne ind i dansk sprog og kultur. Sproget i foreningen og i dens institutioner er dansk.

Dagtilbudsområdet

Skoleforeningen driver 55 dagtilbud, som varierer meget i størrelse, og som omfatter institutioner med mellem én og seks grupper, det vil sige 20 til 120 børn. Efterspørgslen på vuggestuepladser er fortsat stigende, og Skoleforeningen har i de forløbne år sat særligt fokus på udbygningen af tilbuddene til børn i alderen under tre år. Skoleforeningen har i alt 675 normerede pladser til netop denne aldersgruppe. Udviklingen fortsætter, men desværre kræver gruppeudvidelser hhv. nybygninger stabile tilskud fra både landet, byen og kommuner. Denne stabilitet er dog ingen selvfølge, og også Skoleforeningen venter, ligesom mange af de tyske dagtilbud, forgæves på tilskud, som skal muliggøre, at flere familier kan få en plads i ét af vores dagtilbud. Samtidig må vi igen konstatere en kraftig håndværkermangel, som medfører, at flere af vores indeværende byggeprojekter er forsinket.

Det pædagogiske arbejde i dagtilbud bygger på Skoleforeningens formålsparagraf, de pædagogiske læreplaner som samtidigt inkluderer barnets eget bidrag til indholdet, retningslinjerne for dagtilbud i delstaten Slesvig-Holsten, og det forpligtende sprogarbejde med obligatorisk sprogregistrering og -vurdering. Skoleforeningen sætter løbende fokus på en vedvarende opkvalificering af det pædagogiske personale i dagtilbuddene, heriblandt videreuddannelse af institutionernes ledende medarbejdere samt længerevarende sprogkurser for hele pædagoggruppen. Der udbydes løbende et omfattende internt kursusprogram, der suppleres med eksterne kursustilbud fra især professionshøjskolerne og konsulentfirmaer i Danmark.

Skoleområdet

Skolesystemet organiseres og skolearbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at skolerne som anerkendte skoler ("staatlich anerkannt") er berettiget til at give karakterer, gennemføre oprykningbeslutninger og afholde eksamina efter de for tilsvarende offentlige skoler gældende bestemmelser med de samme kvalifikationer og retsvirkninger, som kan opnås i tilsvarende offentlige skoler i Slesvig-Holsten.

Skolens sigte er desuden at fremme elevernes bevidsthed om samhørighed med den danske befolkningsdel i Sydslesvig og med det danske folk. Samtidig har skolen den opgave at dygtiggøre eleverne til at leve og virke i det tyske samfund.

Skoler med 1.-10. årgang

Skoleforeningen driver 40 skoler. Undervisnings sproget er dansk i alle fag undtagen i fremmedsprog og i faget tysk, der undervises på modersmålsniveau fra 1. klasses trin.

Skolerne er underlagt tysk skolelov, og der er 9 års skolepligt. Skolerne følger den slesvig-holstenske skolestruktur med en grundskole fra 1.-4. klasses trin, fællesskole fra 5.-9. hhv. 10. klasses trin. Ved otte skoler er der tilknyttet læringsgrupper fra 1.-9. klasses trin. Skoleforeningens læseplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læseplaner.

LEDELSESBERETNING

Skoler med 1.-10. årgang (fortsat)

En central del af skolernes samlede virke er tilbuddet om skolefritidsaktiviteter.

På fællesskolerne afsluttes skolegangen efter 9. henholdsvis 10. klassestrin. Eleverne kan opnå oprykning til den gymnasiale overbygning.

Skoleforeningen udbyder videreuddannelseskurser i eget regi, og den benytter sig af eksterne kursusudbydere fortrinsvis i Danmark og her i særlig grad professionshøjskolernes efter- og videreuddannelsesstilbud.

Gymnasieområdet 11. - 13. årgang

De gymnasiale overbygninger er placeret på fællesskolerne ved Duborg-Skolen i Flensborg og A. P. Møller Skolen i Slesvig. I gymnasiets overbygning gives en fortsat almindelig undervisning, som tillige giver det nødvendige grundlag for videregående studier. De gymnasiale overbygninger er statslig anerkendte ifølge den slesvig-holstenske skolelov og fører til "Allgemeine Hochschulreife" i Tyskland og samtidig en dansk studentereksamen. Skoleforeningens læreplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læreplaner.

Ud over de nævnte fællesskoleafdelinger tilfører de øvrige danske fællesskoler i Sydslesvig elever til gymnasiernes overbygning efter en fastlagt struktur med to gymnasiedistrikter. Undervisningen i gymnasiets overbygning er struktureret som profilgymnasium med udgangspunkt i skoleloven for Slesvig-Holsten. Eleverne vælger en profil for deres skolegang på gymnasiet. Med baggrund i Styrelsens beslutning om, at mindretallets unge skal have samme tilbud, som eleverne i den offentlige skole, tilbydes der på A. P. Møller Skolen og Duborg-Skolen undervisning i samtlige fem profiler, den sproglige, den naturvidenskabelige profil, den samfundsfaglige, den æstetiske profil og idrætsprofilen.

Voksenundervisningsområdet

Jaruplund Højskole

Jaruplund Højskole har en vedtægtsbestemt profil, som definerer et kursustilbud, der grundlæggende er almindelig voksenundervisning til fremme af dansk sprog og kultur i Sydslesvig. Samtidig har højskolen til opgave at udbrede kendskabet til det danske mindretal og grænselandets historie ud over at øge kendskabet til vores tyske nabo og fastholde en dansk-nordisk samhørighedsfølelse.

Folkeoplysende virksomhed ved "Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig"

Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig har til opgave at tilbyde folkeoplysende undervisning for voksne i emner og fag af interesse til gavn for egen personlig udvikling.

Voksenundervisningens øverste organ er et repræsentantskab, som består af repræsentanter for danske organisationer og institutioner i Sydslesvig, samt for de med disse samarbejdende frisere. Blandt repræsentantskabet vælges et voksenundervisningsnævn på 7 medlemmer, som fungerer som forretningsudvalg for repræsentantskabet.

Voksenundervisningen tilbyder også i samarbejde med andre danske organisationer kurser for familier, hvor forældrene har mulighed for at deltage i intensiv danskundervisning, mens børnene deltager i forskellige workshops.

LEDELSESBERETNING

Krav, mål og målopfylgning aftalt mellem Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget i Resultataftalen for 2023

Centralforvaltningens opgaver er lagt ind under undervisningsområdet. På voksenundervisningsområdet er der for året 2023 ikke aftalt specielle krav og mål.

Opgave	Resultatkrav 2023	Resultatmål 2023	Status på målopfylgelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31/12 2023
--------	-------------------	------------------	--------------------------	--------------------------------

Undervisningsområdet

<p>ICDP - <i>International Child Development Program</i> - hvordan voksne gennem gode relationer støtter barnets udvikling</p>	<p>I forlængelse af pædagog-medhjælperuddannelsens første modul, som indebærer en ICDP-certificering, vil team dagtilbud sætte fokus på, at også pædagoggruppen får tilbudt et ICDP-forløb (International Child Development Program).</p> <p>ICDP er et teori- og evidensbaseret program, der sætter fokus på "det gode samspil" mellem den voksne og barnet. Programmets systematiske tilgang sørger for menneskelig omsorg ved at aktivere empati og udvikle de professionelle faglighed.</p> <p>Meningen er at give et kompetenceløft til pædagogernes relationsprofession og samtidig støtte implementeringsprocessen af pædagog-medhjælpernes ICDP-certificering, så gensidig viden om, hvordan det pædagogiske personale anvender ICDP programmet i det pædagogiske arbejde, understøtter det enkelte barns læring og trivsel.</p>	<p>At team dagtilbud har planlagt og udbudt et kursustilbud med ICDP og at op til 26 pædagoger har fået mulighed for at deltage.</p>		Opfyldt
<p>Forældre-samarbejde</p>	<p>I 2019 undersøgte team dagtilbud, hvordan forældrene oplever den pædagogiske indsats og hvordan forældrene involveres i forhold til deres barns læring og trivsel.</p> <p>I 2022 trådte <i>den styrkede læreplan</i>, en revideret dagtilbudslov i DK, i kraft via "overordnet pædagogisk koncept" i vores dagtilbud, med et styrket blik for det gode samarbejde mellem dagtilbud og hjem.</p> <p>I forlængelse af undersøgelsen og et styrket lovgrundlag sætter team dagtilbud fokus på forældresamarbejdet - herunder det pædagogiske personales og forældres indsigt i barnets liv, og skærpet opmærksomhed omkring barnets perspektiver.</p>	<p>At team dagtilbud har gennemført et kursusforløb ud fra inspirationsmaterialet "kort om - forældresamarbejde", som blev udviklet af Børne- og Undervisningsministeriet samt evalueringsinstituttet i København.</p> <p>Materialet understøtter den styrkede pædagogiske læreplan og indgår i en række tematiske materialer om forældresamarbejde, som et centralt område i den styrkede pædagogiske læreplan.</p> <p>Målgruppen er pædagoger og pædagogmedhjælpere.</p>		Opfyldt

LEDELSESBERETNING

Opgave	Resultatkrav 2023	Resultatmål 2023	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31/12 2023
Etablering af vuggestuepladser	På dagtilbudsområdet er der fortsat lange ventelister. Skoleforeningen arbejder derfor fortsat på at udvide pladskapaciteten på 0-3 års området. På grund af den store kapacitets efterspørgsel hos rigtig mange af landets dagtilbud, er kreds- og kommunetilskudsmidlerne ikke altid tilstrækkelige, og etableringsfasen tager længere tid end forventet.	<u>Store Vi-Vanderup Børnehave</u> Etablering af op til 19 nye pladser (1 gruppe på 0-6 årsområdet). Det tilstræbes, at en stabil finansieringsaftale er på plads og at anlægsprojektet er i opstartsfasen. <u>Husum Børnehave</u> Etablering af op til 38 nye pladser (2 grupper på 0-6 årsområdet). Det tilstræbes, at en stabil finansieringsaftale er på plads og at anlægsprojektet er i opstartsfasen. <u>Humtrup og Aventoft Børnehave</u> Sammenlægges til ét dagtilbud + etablering af 30 nye pladser (1 vuggestuegruppe + 1 børnehavegruppe). Det tilstræbes, at anlægsprojektet er afsluttet med 50 %. <u>Tarp Børnehave</u> Projekteringsfasen for etablering af et nyt dagtilbud med 7 grupper fortsætter og det tilstræbes, at en samlet finansieringsaftale for det kommende anlæg er afsluttet. <u>Harreslevløkke Daginstitution</u> Etablering af op til 38 nye pladser (2 grupper på 0-6 årsområdet). Anlægsprojektet forventes afsluttet medio 2022.	a) Der er sendt en ansøgning om tilskudsmidler til Sydslesvig-udvalget. b) Fristen, jf. tilskudsmidler fra kredsen, er forlænget til udgangen af 2024.	<u>Store Vi-Vanderup Børnehave</u> Selvom vi på ny har forhandlet med kommunen, kunne vi ikke opnå målet med at "tilstræbe en stabil finansieringsaftale" - derfor er en ansøgning om tilskud sendt til Danmark Delvist opfyldt <u>Husum Børnehave</u> Opfyldt <u>Humtrup og Aventoft Børnehave</u> Opfyldt <u>Tarp Børnehave</u> Opfyldt
Helhedskoncept Sild	Videreudvikling og omsætning af sildkonceptet	Nybygningen i henhold til 2. byggeafsnit er færdiggjort med 80%. Planlægningen af 3. byggeafsnit er påbegyndt og regnes færdiggjort med udgangen af 2023.		Opfyldt
Vimmersbøl Danske Skole	Videreudvikling og ajourføring af helhedskonceptet Vimmersbøl	Daginstitutionsdelen (2. byggeafsnit) befinder sig i byggefasen og er færdiggjort med 50%.		Opfyldt
Trene-Skolen og Tarp Børnehave	Helhedsplanlægning på en ny grund i Tarp for dagtilbud, skole, SFO og foreninger.	Projektering af første projekteringsdel - dagtilbudskontor inkl. helhedsforsyning - er påbegyndt og færdiggjort med 50%.	A. P. Møller Fonden har givet en stor bevilling, som er koblet til en arkitektkonkurrence. Konkurrencen er i gang og arkitekten er p.t. i gang med at opbygge et team for omsætningen. De første planlægningsmøder bliver afholdt.	Ikke Opfyldt
Gustav Johannesen-Skolen	Modernisering af den resterende del af Gustav Johannesen-Skolen, så skolen opfylder de gældende lovkrav.	a) Den med impulsmidler finansierede moderniseringsdel tilstræbes færdiggjort i april 2023. b) Projektering af sidste byggeafsnit tilstræbes færdiggjort med udgangen af 2022.	a) Den med impulsmidler sanerede skole/elevedel er færdiggjort med 90 %. Uforudsete fund af asbest har ført til afbrydelser i projektets tidsplan og har dermed betydet en forlængelse af saneringen. Vi er færdig med et udkast og er i gang med at søge om byggetilladelse for den sidste del (forvaltnings-delen).	a) Ikke opfyldt b) Opfyldt

LEDELSESBERETNING

Opgave	Resultatkrav 2023	Resultatmål 2023	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31/12 2023
Harreslev-Kobbermølle Danske Skole	Udvidelse og modernisering af skolen efter nyeste normer.	Projektering af skolen er afsluttet og byggeansøgningen forventes at blive sendt med udgangen af 2022. Byggeansøgningen tilstræbes godkendt med udgangen af 1. kvartal 2023.	Projektering af Harreslev-Kobbermølle Danske Skole er færdig. Her viser sig en utrolig prisstigning på mere end 100 %. Af den grund kunne byggeansøgningen ikke sendes. Finansieringen er heller ikke helt på plads.	Delvist opfyldt
Trivselsmålinger børn og unge på skoleområdet	I forlængelse af indsatsområdet <i>Evalueringkultur</i> ønskes igangsat et formaliseret arbejde på skoleområdet med faste trivselsundersøgelser af vores børne- og undervisningsmiljø. Selve undersøgelsen tager udgangspunkt i de fire temaer <i>social trivsel, faglig trivsel, støtte og inspiration og ro og orden</i>	a) Efteråret 2022 skal elevtrivselsundersøgelsen rullens ud. b) Alle skoler handler ud fra resultaterne fra i skoleåret 2022/23 - resultaterne er taget op i PR og i SR. c) Trivselskonceptet er færdigt i juni 2023. d) Der igangsættes lokale handleplaner i løbet af skoleåret 2023/24.	c) Trivselskonceptet er blevet færdig i sommer 2023 og har været til gennemsyn og sparring hos en skolepædagog, en lærer og en skoleleder. Deres feedback blev inkorporeret efterfølgende i det omfang, det gav mening. Konceptet mangler at blive forelagt Styrelsen, dette vil ske i februar 2024. d) For at skolerne kan udvikle og igangsætte lokale handleplaner, mangler det overordnede trivsels- og beskyttelseskoncept at blive lanceret officielt. Dette vil formodentligt ske til forår 2024. Skolerne vil så have resten af skoleåret for at omsætte målet.	a) Opfyldt b) Opfyldt c) Delvist opfyldt d) Ikke opfyldt
Administrativ og pædagogisk fokus fritidsområdet	Fritidsrådets administrative harmonisering afsluttes i løbet af 2023. Med udgangen af skoleåret 2022/23 har alle fritidstilbud gjort sig erfaringer med læreplansarbejdet. Målet er at skabe samme rammer, som kan indholdsfyldes lokalt i fritidstilbuddene. Der skal skabes enkle administrative systemer. Der skal udvikles på det pædagogiske indhold på fritidsaktiviteterne for at skabe gode rammer for børn og unges sociale liv i fritiden.	a) Fællesrådet vedtager en ens prisstruktur for hele området. b) Alle fritidstilbud har tilpasset hhv. en lokal læreplan med udgangspunkt i den overordnede læreplan for området. c) Der er vedtaget nye og ens fritidspakker (antal timer og brugerbetaling) for alle skoler. d) Alle skoler har en pædagogisk læreplan i løbet af 2023.	Forvaltningen arbejder med at forberede de sidste finjusteringer ift. rammerne	a) Ikke opfyldt b) Delvist opfyldt c) Delvist opfyldt d) Delvist opfyldt
Digitalisering IT til eksamen	Eksamen 2023 kan gennemføres på BYOD (ESA, MSA og STX).		STX er ikke godkendt af ministeriet ift. BOYD. Der er gennemført et pilotforløb med BOYD ESA og MSA på 5 skoler uden udfordringer. Alle skoler havde mulighed for deltagelse.	Delvist opfyldt
Indskoling	Alle skoler reorganiserer deres indskoling, så indskoling opleves som et sammenhængende forløb uanset om den strækker sig over 1-3 år.	Juni 2023 har alle skoler et koncept på indskoling, der tager højde for den fleksible indgangsfase.	Ikke alle skoler har gennemført deres koncept.	Delvist opfyldt

LEDELSESBERETNING

Redegørelse for foreningens økonomiske udvikling

Tilskudssituationen

I 2023 modtog vi for fjerde år det slesvig-holstenske skoletaxameter - Schülerkostensätze - og de indeholdt en gennemsnitlig fremskrivning på ca. 3,5%. Tilskuddene har udgangspunkt i Slesvig-Holstens skoleudgifter i 2021, og det i sig selv skulle vise sig problematisk mod årets slutning. Desuden er en række af taxameterbestanddelene ikke ført ajour i ca. 10 år, hvilket godt kan mærkes i forhold til den reelle udvikling på udgiftssiden.

Signalerne fra Slesvig-Holsten er fortsatte investeringer i skolesystemet og nogle allerede gennemførte stigninger, som slår igennem hos os med ca. to års forsinkelse, så vi kan forvente en vis fremskrivning år for år, så længe Slesvig-Holsten øger skolebudgetterne, men pga. ovennævnte vil fremskrivningen ikke hjælpe med de store udfordringer, inflationen har givet i 2023 - og også i den næste tid giver os. Der forestår derfor et vigtigt politisk arbejde på at få ajourført de særligt kritiske dele af det slesvig-holstenske taxameter, for vi taler om et efterslæb på over fem millioner euro.

Vi fik en flot dansk fremskrivning i samme størrelsesorden som den slesvig-holstenske, og vi dækker stadig mere end halvdelen af skoleudgifterne over de danske tilskud, men vi mærker, at den danske inflation ikke har haft samme niveau som den tyske, og så må vi gøre opmærksom på to faktorer, som ikke har ført til justering af de danske tilskud.

Den ene faktor er den store udvidelse af dagtilbudssektoren med to nye årgange (vuggestuebørnene). Hidtil har de tyske tilskud opfanget hele denne udvidelse, men på et tidspunkt kommer vi i en situation, hvor den nødvendige ekstraomkostning ved at drive dagtilbud med dansk uddannet personale vil kræve en større andel af de danske tilskud.

Langt mere akut er problemet med at vi i dag - ligesom i Danmark - oplever, at langt flere børn i dagtilbud og elever i skolen får fastslået et støttebehov. Udviklingen på inklusionsområdet kan måske ikke kaldes eksplosiv, men det er nok ikke misvisende at tale om en fordobling over de seneste ti år. Den udvikling tages der ikke hensyn til i danske tilskud, som hvert år fremskrives ud fra udvikling i danske priser og lønninger og dermed samme taxameter til alle, uanset evt. særlige behov.

Det var måske på tide at kigge lidt på disse to nævnte forhold, selvom det kræver lidt nytænkning i forhold til måden Skoleforeningen tildeles tilskud på.

På dagtilbudsområdet er vi stadig i en overgangsfase hen mod et ensartet tilskudssystem i hele delstaten. På vejen derhen har vi haft forhandlinger med alle de 34 kommuner, hvor vi har dagtilbud placeret. Det hårde arbejde har betydet store stigninger i tilskuddet til dette område, bl.a. fordi der på langt de fleste parametre er en ligefrem sammenhæng mellem tilskud og faktiske udgifter. Bl.a. derfor oplever vi hvert år efterbetalinger, fx når året har indeholdt uforudsete pris- og lønstigninger.

Vi kæmper dog stadig for tilskud til inklusion på dagtilbudsområdet, hvor vi ikke kan bruge de tyske tilbud, men gerne selv vil have et ressourcesteam, der kan støtte op om de udfordrede børn ud fra en dansk pædagogisk tilgang.

Overordnet set er vi optimistiske på dagtilbudsområdet, men minder lige som sidste år om, at der med disse tilskud også følger nye dokumentationskrav og nye normer, der skal overholdes. Vi får mere tilskud, men tilskuddene går i høj grad til nye personalenormeringer og nye administrationskrav. Og tilskuddene har udgangspunkt i tyske lønniveauer, som hænger sammen med en væsentligt lavere uddannelsesmæssig indplacering af pædagoger end det, som gælder for danske pædagoger. Vi er naturligvis nødt til at matche det danske arbejdsmarked, som vi rekrutterer på, og her vil vi altid have en ekstraudgift, som ikke dækkes af de tilskud, vi kan få fra tysk side.

LEDELSESBERETNING

Udgiftsudviklingen

Den stærke inflation i Tyskland slog hårdt igennem i 2023, sådan at andet halvår blev langt dyrere end budgetteret. Personaleudgifterne steg hurtigere end forventet pga. inflationen og på grund af stort vikarbehov på alle områder, som følge af det højere sygefravær, som jo ses overalt i Danmark og Tyskland - og måske særligt i den offentlige sektor, som vi bedst kan henregnes til.

Vi kan se frem til substantielle stigninger på udgifterne på hele transport- og energiområdet, men langsigtede kontrakter har betydet, at det ikke slår helt så hårdt som frygtet.

Bygeområdet har nu været ramt i flere år af over gennemsnitlige stigninger, fordi markedet var overophedet, men her er der nu endelig udsigt til, at der falder lidt ro over udviklingen.

Vi har grund til at antage, at inflationen også får indflydelse på de overenskomster, som indgås det kommende år. Vi har allerede set stigninger på TVöD-området på over 10%, men de danske overenskomster med pædagoger, lærere og gymnasielærere vil på et tidspunkt nok også komme med. Hos os udgør de danske overenskomstområder ca. to tredjedele af personaleomkostningerne - og TVöD tilsvarende ca. en tredjedel, men selvom de danske ikke skulle få så store stigninger som TVöD, så kan vore udgifter ende med at være højere pga. den reallønssikringsmekanisme, der desværre ligger i vore danske overenskomster.

Endelig skal vi - i lighed med tidligere år - minde om, at udgifterne til pensioner vil stige en del år endnu, fordi mange ansatte fortsat er omfattet af garantier om tillæg til pensionen, der er forbundet med det nu afskaffede Sydslesvigtillæg.

Disse forskellige faktorer underbygger kun udsagnet fra sidste år om, at der ikke går mange år, før vi igen er der, hvor udgifterne vokser hurtigere end indtægterne, og vi igen skal tænke i besparelser og effektiviseringer. Faktisk viser millionunderskuddet i 2023, at vi er der allerede nu og med en uventet stor voldsomhed, fordi to faktorer spiller ind samtidigt: inflation med store lønstigninger til følge og øget sygefrekvens med store vikaromkostninger til følge.

Men det kan være afgørende for både kvaliteten af de danske skoler i Sydslesvig og for Skoleforeningens evne til at klare økonomiske udfordringer, at der sker en tilpasning af de danske overenskomster og arbejdstidsaftaler til noget, der er mere sammenligneligt med Danmark, end det nu er tilfældet, hvor alle overenskomster har udgangspunkt i tiden før 2013, og hvor vores revisor gang på gang påpeger ubalancen.

Dertil kommer de store udfordringer med anlægs- og vedligeholdelsesudgifter. Trods årlige tilskud via taxameter fra Kiel og særlige tilskud fra Sydslesvigudvalgets anlægsmidler overstiger investeringsbehovet langt de midler, vi har til rådighed. Et stort tilskud fra A.P. Møller Fonden til Mindretalscenteret i Tarp - med dagtilbud og skole samt foreningsfaciliteter - er meget kærkomment, men listen over store projekter, store tiltrængte projekter bliver desværre ikke meget kortere af den årsag. Vi er nødt til at se på en langsigtet finansieringsplan for vore store anlæg i de kommende år.

Betydningsfulde hændelser indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsårets afslutning indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for foreningens finansielle stilling.

Væsentlige økonomiske forbindelser med andre institutioner, der modtager offentlige tilskud

Foreningen har ikke haft væsentlige forbindelser med andre institutioner, der modtager offentlige tilskud.

Usikkerhed om fortsat drift

Der er ikke usikkerhed om foreningens fortsatte drift.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke konstateret forhold, der kunne give usikkerhed ved indregning og måling.

LEDELSESBERETNING

Usædvanlige forhold

Der er i året ikke indtruffet usædvanlige forhold, som kan påvirke aflæggelsen af årsrapporten.

Foreningens forventninger til fremtiden

Rejsekontoret og voksenundervisning

Administrationen og aktiviteterne under Rejsekontoret og Voksenundervisningen er samlet i et kontor. Målet er i endnu større grad at skabe sammenhæng i de sproglige og kulturtilbud, som gives for det enkelte barn og familier.

”Kontakten til Danmark” er en vigtig del af skolegangen for Skoleforeningens børn og unge. Siden 1919 har børn fra det danske mindretal kunnet komme på sommerophold hos familier i Danmark, og siden 2010 har kontoret organiseret sommerlejr i sommerferien og elevudvekslingsophold i uge 45-47.

En stor del af kontorets arbejde går med at rådgive om efterskoleophold, behandle ansøgninger om støtte samt administrere Skoleforeningens lejrskole- og kolonivirksomhed.

Rejsekontoret fortsætter i samarbejde med Grænseforeningen og institutionerne at udvikle på udvekslingstilbuddene mellem Sydslesvig og Danmark. Et øget samarbejde med SdU er etableret ift. sommerferielejre.

Skoleforeningen er i gang med at fremtidssikre lejrskolehjemmet Vesterled. Den oprindelige tanke med at etablere helt nye overnatningsfløje er justeret, så Skoleforeningens Tekniske Afdeling i stedet har påbegyndt at undersøge, hvordan de eksisterende fløje saneres og nyistandsættes, så de lever op til de behov, der er nødvendige, så Vesterled fortsat er attraktivt som lejrskole.

Skole, udvikling og ledelse

Skolekontoret har skiftet navn fra Skole- og Gymnasiekontoret til Skolekontoret. Begrundelsen er den, at gymnasieafdelingen er en naturlig del af hele Skoleforeningens skolevirke, som strækker sig fra indskolingen til 9., 10. og hhv. 13. årgang og dermed ligger den gymnasiale overbygning allerede centralt indlejret i navnet Skolekontoret.

Evalueringskulturen

Læreplaner for fagene er vedtaget og gældende fra skoleåret 2019/20. Med baggrund i Fællesrådets beslutning i 2019 om at udvikle en formativ evalueringskultur er der udviklet evalueringsskemaer for 1.-7. klassetrin, hvor elevernes standpunktsbedømmelser fastholdes i en evaluering af de faglige og personlige kompetencer, som forholder sig til kompetencemålene i læreplanerne. Udviklingen af en forbedret evalueringskultur er et stort fokusområde, hvilket bl.a. ses i de interne kurser, der tilbydes medarbejdere og de drøftelser af skolernes arbejde med evaluering, som indgår i alle ledersamtaler.

Der er gennemført fokusgruppeinterviews blandt børn og unge, forældre og lærere, der peger i den retning, at oplevelsen af nytteværdien af evalueringsskemaerne er meget afhængig af, hvordan skolerne har taget ejerskab og her målrettet arbejder med at udvikle en bred evalueringskultur.

Evalueringskemaerne ift. de formelle halv- og helårsevalueringer er et redskab, der kan forandres. Etableringen af en bred evalueringskultur som grundlæggende pædagogisk ideal kræver tid og opmærksomhed af den enkelte. Udviklingen af dette ideal, så det bliver oplevet i praksis på institutionerne, bliver fortsat et af de store udviklingsområder for hele skoleområdet.

I starten af 2023 gennemførte Skolekontoret en undersøgelse blandt børn og unge, forældre og medarbejdere via spørgeskemaer. Resultaterne viser overordnet opbakning af evalueringskulturen i Skoleforeningen med potentiale til at foretage nogle justeringer samt en øget indsats ift. forståelsen og kommunikationen.

LEDELSESBERETNING

Trivselsundersøgelser og koncept for skoleområdet

I skoleåret 2022/23 blev der for første gang gennemført en trivselsundersøgelse blandt alle børn i 1.-10. klasse. Dette i samarbejde med Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) og med udgangspunkt i det setup, der anvendes i de danske folkeskoler. Undersøgelsen har leveret et datagrundlag, hvor ud fra det blev muligt at give en status for børnenes egen oplevelse af deres trivsel i vores skoler, samt eventuelle fokus- og indsatsområder. Sidstnævnte vil understøtte udviklingen, trivselskonceptet og styrke evalueringskulturen og dermed hele kvalitetssikringen af vores læringsmiljø.

Som centralt led i evalueringskulturen er Skolekontoret i samarbejde med PPR i gang med at udvikle på et overordnet trivsels- og beskyttelseskoncept på skoleområdet. Konceptet er færdiggjort i sommer 2023 med målet om at blive sendt i høring i starten af 2024. I konceptet beskrives bl.a. et børne- og ungesyn, relationsarbejdet mellem barn og voksen samt skolens særlige ansvar for at udvikle sunde miljøer, hvor børn og unges trives og fagligt udvikles. Med udgangspunkt i det overordnede koncept skal skolerne udvikle egne lokale omsætninger.

Ressourcestrategien på det specialpædagogiske område

Skolekontoret er fortsat sammen med PPR i gang med at udvikle og forankre RessourceCentre på alle fællesskoler for at målrette og kvalitetsløfte den specialpædagogiske indsats. Med skoleåret 2022/23 har alle fællesskoler et RessourceCenter. Der gennemføres kompetenceløft i samarbejde med UC Syd i efteråret 2023 og foråret 2024 til udvalgte personer med forbindelse til RC.

For at skabe forudsætningerne for den kommende strategi lokalt har PPR udvidet på ressourcer inde i PPR og fremskudt på skolerne.

Fritidsområdet

Den pædagogiske udvikling af fritidsområdet er kommet i fokus. Vægtningen er at give hele området et kvalitativt pædagogisk løft, hvortil der er blevet udviklet og lanceret en overordnet læreplan fra forvaltningen. Læreplanen tager udgangspunkt i den styrkede læreplan, som er en fast del inden for de danske dagtilbud og ligeledes del af Skoleforeningens dagtilbud. Med de fastlagte læreplanssemner skal der også på fritidsområdets sikres, at børnenes udvikling og læring understøttes målrettet. Formålet er bl.a. blevet støttet med afholdelse af fire kurser og diverse sparringsmøder til personalet. Grundet forskellige udfordringer på skoleområdet blev der valgt at give udviklingen af den lokale læreplan mere tid, så det først forventes, at alle tilbud har et første udkast klar med udgangen af skoleåret 2023/24.

Sideløbende optimeres områdets administrative del, som har betydet, at mange af områdets samme opgaver nu er samlet centralt, som fx tilmelding og økonomiopkrævning. På den måde sikres mere professionelle rammer, som også sikrer større indblik i hele områdets økonomi samt andre kvantitative data. Et fundamentalt kendskab til alle nøgletal på området og et ensartet setup er en grundbetingelse for at imødegå og forberede området til de kommende lovkrav.

Såkaldt „Ganztagsförderungsgesetz“ vil i stor udstrækning ligne Kitaloven, hvor forældre således vil kunne stille krav om pasning af deres børn. For skoler og deres fritidstilbud vil det betyde, at alle forældre til børn i 1.-4. klasse vil kunne stille krav om pasningsgaranti otte klokke timer om dagen, alle ugens dage, 48 uger pr. år. Opgaven består i at finde ud af, hvordan kommuner m.m. vil sikre lovkravet, og hvordan det vil have indflydelse på Skoleforeningens fritidsområde, samtidig også med henblik på, hvilken økonomi der muligvis vil følge med. Lovkravet vil desuden kræve betydelige forandringer ift. mange medarbejders ansættelse, som vil være et stort arbejds punkt.

Det faste udvalg ”Fritidsområdet” i skoleledergruppen, som del af netværksledelsen, er begyndt at være med til at kvalificere vigtige beslutninger samt give indblik i daglig praksis og de behov og udfordringer, der skal tackles. Herigennem har forvaltningen allerede opnået et større og nuanceret praksisblik. I de kommende perioder vil der ved siden af den pædagogiske udvikling være skærpet fokus på de lovmæssige ændringer, der venter 2026, og en undersøgelse af de forandringer, som vil være nødvendige for at kunne leve op til lovgivningen. Der vil fortsat være en tæt dialog med gruppen.

LEDELSESBERETNING

Udfordringer ift. arbejdstidstilrettelæggelse i dagtilbud

Den nye tyske dagtilbudslov stiller også nye krav til normeringer (Personalschlüssel) og gør det svært for vores ledere at få hverdagen til at gå op. Det er også svært for tyske dagtilbud, og de nye krav kan få konsekvenser for dagtilbuddenes åbningstid.

Dagtilbudsloven, der trådte i kraft den 1. januar 2021, har øget normeringen, så der skal være et fast antal medarbejdere til stede ud fra de tilmeldte børn. Samtidig skal der under hele åbningstiden være en pædagog til stede. Normeringskravene er i sig selv fornuftige, men den nye lovgivning kræver, at dagtilbuddene lever op til normeringen, uanset hvor mange børn der reelt dukker op i institutionen.

Vi vil gerne have en fleksibilitet tilbage, så lederne igen selv kan tilrettelægge personaletimerne. Er der eksempelvis på papiret tilmeldt 20 børn til den forlængede åbningstid, skal vores dagtilbud leve op til normeringen, til trods for, at der i praksis dukker meget færre børn op hhv. bliver hentet tidligere end planlagt. Tidligere har lederen fordelt de pædagogiske kræfter efter dagtilbuddets reelle behov, men det tillader den nye dagtilbudslov ikke.

Det, vi ønsker, er at gå tilbage til en fleksibilitet i forbindelse med personale hen over dagen. Det vil sige, at det er de enkelte dagtilbud, der afgør, hvordan behovet er. Der er nok pædagogisk personale ansat til at leve op til kravene, men ressourcerne udnyttes maksimalt, og det gør dagtilbuddene ekstra sårbare over for personalefravær. Konsekvensen ved personalefravær kan derfor også blive, at dagtilbuddene må reducere deres tilbud om forlænget åbningstid for at kunne få bemanningen til at gå op. Det har vi desværre allerede været udsat for i nogle dagtilbud.

Vi er i tæt dialog både med vores tyske kollegaer og socialministeriet for at gøre kraftigt opmærksom på vores udfordringer i hverdagen og håber på endnu mere gehør, således at vores huse igen kan få deres fleksibilitet ift. personaleplanlægningen tilbage.

Anlæg og vedligeholdelse

Gustav Johanssen-skolen

Saneringen af den gamle del (5. byggeafsnit) er i fuld gang, men uforudsete fund af skadestoffer og personalemangel har betydet en forlængelse af projektet. Delen regnes med at være klar til andet kvartal af 2024.

Vi har forberedt et udkast for en sidste projektering - forvaltningsfløjen. Projekteringsfasen er afsluttet, men finansieringen er ikke på plads.

Sild 2. byggeafsnit - ombygning og modernisering af den resterende del af skolen

Omsætningen af 2. byggeafsnit kører efter tidsplanen og vi regner med at blive færdig i første kvartal 2024.

Sild 3. byggeafsnit - ombygning og modernisering af den resterende del af skolen

Omsætningen er startet og vi regner med at blive færdig til sommer 2024.

Harreslev-Kobbermølle Danske Skole

Planlægningen fører til en stor stigning af omkostningerne og vi har ingen finansiering på plads. Vi er i gang med at forberede og sende finansieringsansøgninger til kommunen, landet og forbundsrepublikken.

Frisecenter

Byggeriet er i fuld gang. De sidste ting er ikke helt på plads, idet leveringsproblemer har ført til afbrydelser i tidsplanen. Byggeriet regnes med at være færdigstillet i første kvartal i 2024.

Store Vi-Vanderup Danske Skole

Vi er startet med de næste faser af moderniseringen af skolen. Vi regner med at være klar til sommer 2024.

Oksevejens Skole - SFO

Vi har projekteret en ny SFO-del i den forhenværende pedelbolig. Byggeansøgningen er sendt.

LEDELSESBERETNING

Husum Børnehave

Finansieringen er på plads og licitationen bliver sendt ud. Vi regner med byggestart i januar 2024.

Vimmersbøl Daginstitution

Vi er i fuld gang med omsætningen af projektet. Vi regner med at blive færdig i løbet af sommeren 2024.

Store Vi-Vanderup Børnehave

Der er lavet et udkast, men finansieringen er ikke på plads. Derfor har vi sendt en ansøgning til Sydslesvigudvalget.

Trene-Skolen, Tarp og daginstitution på en ny matrikel

A. P. Møller Fonden har givet en stor bevilling til projektet, som er koblet til en arkitektkonkurrence. Der er udpeget en arkitekt, som er i gang med at omsætte projektet. Vi er startet med projekteringen sammen med arkitektholdet.

Læk Børnehave

Planlægningen for moderniseringen er på plads. På grund af prisstigninger har vi sendt en ansøgning til kommunen for at søge om finansieringshjælp.

Oksevejens Børnehave

Vi har projekteret en udvidelse af børnehaven med en gruppe i den gamle SFO-del. Byggeansøgningen er sendt.

Generelt

En udfordring som altid, og som vi også har stået over for i 2023, er en modernisering af vores forsyningsnet (strøm, vand, varme og spildevand), der udvikler sig til en stor del af vores moderniseringsopgaver, som vi er nødt til at omsætte.

Som ny investering har vi i 2023 fortsat undersøgt, hvorvidt en egen forsyning med måske CO2 neutrale energikilder i vores institutioner er mulig. Vi fortsætter med vores undersøgelse i 2024.

Resultat og underskudsdisponering

Årets resultat blev et underskud på -4.305.995 €.

Foreningens styrelse foreslår, at årets resultat overføres til næste år.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. for 2023 er aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget samt den gældende resultataftale med Sydslesvigudvalget.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning eller måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning eller måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden, årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

RESULTATOPGØRELSEN

Indtægtskriterium

Foreningens indtægter består hovedsageligt af driftstilskud fra Undervisningsministeriet samt tilskud fra Tyskland. Driftstilskud indtægtsføres i de regnskabsår, hvortil disse fra tilskudsyders side er bevilget.

Tilskud til projekter indtægtsføres i takt med projekternes færdiggørelsesgrad og under hensyntagen til en eventuel egenfinansieringsandel.

Øvrige tilskud, der er øremærket til anskaffelse af aktiver, modregnes i aktivets anskaffelsessum, med mindre der er tilknyttet særlige forpligtelser i relation til tilskuddet. I disse tilfælde passiveres tilskuddet og afvikles i takt med, at forpligtelsen opfyldes.

Øvrige indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Afgørelse af, om indtægter anses for indtjent, baseres på, hvorvidt der er indgået en forpligtende aftale, samt om ydelsen er leveret.

Omkostninger

Omkostninger omfatter omkostninger til undervisning, ejendomsdrift og administration fordelt på personaleudgifter, øvrige udgifter, afskrivninger mv.

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusiv pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til foreningens medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS**Periodisering**

Udgifter og indtægter er henført til det regnskabsår, de vedrører, uden hensyn til betalingstidspunktet. Udgifterne er således medtaget i det år, hvor ydelsen modtages eller arbejdet præsteres. Indtægterne henføres til det år, hvori retten erhverves eller optjenes.

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er således ikke skattepligtig.

Ekstraordinære poster

Ekstraordinære indtægter og omkostninger indeholder indtægter og omkostninger, som hidrører fra begivenheder eller transaktioner, der klart afviger fra den ordinære drift, og som ikke forventes at være af tilbagevendende karakter.

BALANCEN**Materielle anlægsaktiver**

Grunde og bygninger, driftsmateriel samt biler, busser, traktorer mv. måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi.

	Brugstid	Restværdi
Bygninger ekskl. grundværdier.....	50 år	0%
Driftsmateriel, ejendomsdrift.....	5-10 år	0%
Inventar, undervisning.....	5-10 år	0%
Biler, busser, traktorer mv.....	5-10 år	0%

Småanskaffelser med en kostpris på under 6.700 € pr. enhed indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen i anskaffelsesåret.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre indtægter.

Værdipapirer

Værdipapirer måles til kostpris. I tilfælde, hvor kostprisen overstiger nettorealiseringsværdien, nedskrives til denne lavere værdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. I tilfælde, hvor nettorealiseringsværdien er lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til dækning af mulige tab opgjort på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Midler, der forvaltes

Midler, der forvaltes, optages under henholdsvis langfristet eller kortfristet gæld afhængig af forvaltningsperioden.

Hensatte forpligtelser

Hensættelser omfatter forventede omkostninger til pension og lønninger.

Gældsforpligtelser

Finansielle forpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte låneomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Lån, ydet mod pant i foreningens ejendomme, optages under langfristet gæld. For lån, ydet af den danske stat, er der ingen forældelsesfrister. Anlægstilskud fra tyske tilskudsgivere afskrives fra långivers side lineært over 25 år, men frigives først pantmæssigt efter 25 år. Foreningen indtægtsfører først tilskuddet på det tidspunkt, hvor pantet aflyses.

Gæld i øvrigt er målt til amortiseret kostpris svarende til nominal værdi.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en fi-nansiel post.

Hvis valutapositionen anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes urealiserede værdireguleringer direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

PENGESTRØMSOPGØRELSEN

Pengestrømsopgørelsen viser foreningens pengestrømme for året samt likvider og træk på kassekredit ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet præsenteres indirekte med udgangspunkt i årets resultat, reguleret for ikke-kontante driftsposter samt ændring i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af anlægsaktiviteter.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter optagelse af og afdrag på langfristet gæld.

Likvider omfatter likvide beholdninger samt træk på driftskrediten.

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	Note	Regnskab 2023 €	Budget 2023 €	Regnskab 2022 1.000 €
Tilskud.....	1	138.884.503	134.868.100	132.927
Brugerbetaling.....	2	9.818.802	9.604.215	9.679
Andre indtægter.....	3	2.511.360	1.923.750	4.737
INDTÆGTER.....		151.214.665	146.396.065	147.343
Lønomkostninger.....	4	125.164.717	117.936.855	114.420
Driftsudgifter.....	5	13.918.051	11.900.460	13.935
Udgifter til bygninger og grunde.....	6	15.864.613	15.109.830	14.169
Driftsudgifter på andre områder.....	7	1.073.996	999.320	918
DRIFTSOMKOSTNINGER.....		156.021.377	145.946.465	143.442
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER M.FL.....		-4.806.712	449.600	3.901
Finansielle indtægter mv.....	8	670.918	70.000	90
Finansielle omkostninger.....	9	-170.201	-415.000	-1.085
Finansielle poster.....		500.717	-345.000	-995
ÅRETS RESULTAT.....		-4.305.995	104.600	2.906

BALANCE 31. DECEMBER

AKTIVER	Note	2023 €	2022 1.000 €
Ejendomme.....		149.689.372	152.982
Igangværende byggerier.....		10.648.697	5.878
Inventar, undervisning.....		395.969	20
Biler, busser, traktorer mv.....		468.193	517
Materielle anlægsaktiver.....	10	161.202.231	159.397
Finansielle anlægsaktiver.....		5.205.143	11.724
ANLÆGSAKTIVER.....		166.407.374	171.121
Varebeholdninger.....		69.058	65
Tilgodehavender.....		6.819.692	7.133
Periodeafgrænsningsposter.....	11	4.628.356	4.295
Værdipapirer.....		750	1
Likvide beholdninger.....	12	8.143.838	4.578
Legatkapital.....	15	800.507	821
OMSÆTNINGSAKTIVER.....		20.462.201	16.893
AKTIVER.....		186.869.575	188.014
PASSIVER			
Saldo 1. januar.....		66.498.994	63.593
Henlæggelser.....		0	0
Årets resultat.....		-4.305.995	2.906
EGENKAPITAL.....	13	62.192.999	66.499
Hensatte forpligtelser.....	14	1.059.809	908
HENSATTE FORPLIGTELSE.....		1.059.809	908
Legatkapital.....		800.507	821
Finansiering igangværende byggerier.....		979.427	988
Anlægslån sikret i Tingbogen.....		100.729.813	96.807
Anlægslån ikke tilskudssikret i Tingbogen.....		178.982	3.328
Bankgæld.....		74.349	118
Langfristet gæld.....	16	102.763.078	102.062
Kortfristet del af langfristet gæld.....	16	555.304	1.058
Anden kortfristet gæld.....	17	15.058.810	13.440
Periodeafgrænsningsposter.....	18	5.239.575	4.047
Kortfristet gæld.....		20.853.689	18.545
GÆLD.....		123.616.767	120.607
PASSIVER.....		186.869.575	188.014
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Eventualforpligtelser	20		

PENGESTRØMSOPGØRELSE

	2023	2022
	€	1.000 €
Årets resultat.....	-4.305.995	2.906
Afskrivninger indeholdt i resultatet.....	4.028.426	3.958
Ændring i varebeholdninger.....	-3.676	15
Ændring i tilgodehavender.....	312.888	-1.834
Ændring i periodeafgrænsningsposter, aktiver.....	-333.968	-36
Legater og modtagne gaver.....	20.713	-125
Ændring i hensættelser.....	151.062	222
Ændring i kortfristet gæld.....	2.306.504	-305
DRIFTENS LIKVIDITETSVIRKNING.....	2.175.954	4.801
Betaling for anlægsaktiver.....	-5.834.100	-5.005
Betaling for værdipapirer.....	6.499.510	-5.131
INVESTERINGER LIKVIDITETSVIRKNING.....	665.410	-10.136
Tilbagebetaling af gæld.....	-38.980	-37
Låneprovenu/tilskud (Tingbogssikret), netto.....	762.176	861
Eftergivet pantelikret gæld.....	0	0
FINANSIERINGENS LIKVIDITETSVIRKNING.....	723.196	824
ÅRETS LIKVIDITETSVIRKNING FRA DRIFTEN, INVESTERINGER OG FINANSIERING.....	3.564.560	-4.511
Likvide beholdninger og kassekredit primo.....	4.579.278	9.089
Likvide beholdninger og kassekredit ultimo.....	8.143.838	4.578

NOTER

	Regnskab 2023 €	Budget 2023 €	Regnskab 2022 1.000 €	Note
Tilskud				1
Tilskud fra Sydslesvigudvalget.....	48.949.800	48.949.800	47.334	
Tilskud fra Pensionsfonden.....	11.643.638	11.800.000	11.767	
Danske tilskud.....	60.593.438	60.749.800	59.101	
Tilskud til skoledrift.....	46.592.699	46.300.000	44.895	
Tilskud til SFO.....	109.903	150.000	238	
Øvrige tilskud.....	40.000	40.000	40	
Særlige tilskud Landet Slesvig-Holsten.....	0	0	1.002	
Tilskud til voksenundervisning.....	26.400	26.400	26	
Tilskud til Jaruplund Højskole.....	87.400	82.900	85	
Tilskud Slesvig-Holsten.....	46.856.402	46.599.300	46.286	
Tilskud amter og kommuner				
Tilskud fra kredse og kommuner til dagtilbud...	30.259.592	26.380.000	26.478	
Tilskud fra kredse og kommuner til SFO.....	214.674	90.000	129	
Tilskud fra kredse og kommuner til elevbefordring.....	45.000	45.000	45	
Tilskud til voksenundervisning.....	56.142	57.000	47	
Tilskud fra kredse og kommuner til skolevejledning mv.....	859.255	947.000	841	
	31.434.663	27.519.000	27.540	
Tilskud i alt.....	138.884.503	134.868.100	132.927	
Brugerbetaling				2
Forældrebetaling lærermidler.....	165.590	163.000	160	
Forældrebetaling til dagtilbud.....	6.680.107	6.600.000	6.607	
Forældrebetaling SFO.....	1.060.182	950.000	976	
Forældrebetaling buskort.....	70.280	140.000	148	
Elevbetaling høj- og efterskoler, kollegiet og lejrskole.....	351.583	243.000	293	
Deltagerbetaling voksenundervisning.....	229.508	130.000	173	
Deltagerbetaling Christianslyst.....	408.122	501.650	529	
Elevbetaling Jaruplund Højskole.....	860.840	876.565	803	
Hensættelse til tab på debitorer.....	-7.410	0	-10	
	9.818.802	9.604.215	9.679	
Andre indtægter				3
Leje- og varmeindtægter.....	272.515	292.250	267	
Salg af el og varme.....	17.140	16.000	10	
Indtægter fra kantiner.....	157.990	80.000	138	
Øvrige indtægter Jaruplund Højskole.....	100.474	98.900	74	
Øvrige indtægter Christianslyst.....	14.313	14.000	11	
Frigivet pant.....	1.022.584	1.022.600	0	
Provenu afhændede anlægsaktiver.....	129.648	0	3.566	
Donationer.....	18.653	0	33	
Indtægter decentrale institutioner.....	739.046	400.000	539	
Øvrige indtægter.....	38.997	0	99	
	2.511.360	1.923.750	4.737	

NOTER

	Regnskab 2023 €	Budget 2023 €	Regnskab 2022 1.000 €	Note
Lønoms-kostninger				4
Skoleområdet	50.279.028	47.572.110	46.512	
Dagtilbuds-området.....	29.547.276	26.878.500	26.168	
SFO-området.....	2.794.347	2.551.000	2.305	
Teknisk-administrativt personale.....	11.647.974	11.433.000	10.625	
Øvrigt personale.....	746.634	747.000	729	
Sociale forsikringer.....	13.692.513	12.594.500	12.157	
Efter- og videreuddannelse.....	1.114.544	797.000	596	
Pensionsydelse.....	14.084.014	14.130.000	14.103	
Christianslyst løn.....	349.059	362.100	355	
Jaruplund Højskole.....	909.328	871.645	870	
	125.164.717	117.936.855	114.420	
Driftsudgifter				5
Undervisnings- og beskæftigelsesmaterialer, bloktilskud mv.....	3.490.458	3.371.770	2.747	
Anskaffelser og inventar under 6.700 €.....	856.866	430.130	938	
Vedligeholdelse og forsikring af inventar.....	114.386	74.900	72	
Bogbus, pedelbiler mv.....	129.648	147.000	122	
Edb.....	2.349.270	2.130.000	3.804	
Befordring af elever og børn i dagtilbud.....	4.982.520	3.930.800	4.252	
Administrationsudgifter (kørsel, telefon, annoncer mv.).....	1.174.914	946.190	1.077	
Informationspolitik.....	26.168	27.000	50	
Christianslyst - driftsudgifter.....	171.088	153.100	180	
Undervisningsudgifter mv. Jaruplund Højskole..	505.300	598.970	611	
Afskrivninger.....	117.433	90.600	82	
	13.918.051	11.900.460	13.935	
Udgifter til bygninger og grunde				6
Vedligeholdelse, istandsættelse, eftersyn tekniske anlæg.....	4.595.104	3.778.080	3.670	
Varme.....	1.647.385	2.355.000	1.630	
El.....	1.003.911	1.200.000	1.129	
Vand.....	263.315	260.000	242	
Vedligeholdelse lejligheder.....	35.845	70.000	49	
Grundskat, renovation.....	324.379	247.000	273	
Rengøring.....	2.373.438	1.977.250	1.957	
Leje.....	189.605	246.600	184	
Vagtselskab og vintertjeneste.....	1.072.819	689.500	819	
Forsikringer.....	168.266	168.000	121	
Ejendomsudgifter Jaruplund Højskole.....	147.649	96.900	91	
Ejendomsudgifter Christianslyst.....	120.375	106.300	102	
Diverse udgifter lejligheder.....	3.653	0	4	
Afskrivninger ejendomme.....	3.918.869	3.915.200	3.898	
	15.864.613	15.109.830	14.169	

NOTER

	Regnskab 2023 €	Budget 2023 €	Regnskab 2022 1.000 €	Note
Driftsudgifter på andre områder				7
Lejrskoler, internater mv.....	243.300	286.320	256	
Tilskud til ophold på efterskoler i Danmark.....	338.149	400.000	274	
Udgifter til kantiner.....	183.932	80.000	138	
Udgifter til voksenundervisning.....	308.615	233.000	250	
	1.073.996	999.320	918	
Finansielle indtægter mv.				8
Renteindtægter.....	375.860	70.000	90	
Renteindtægter Jaruplund Højskole.....	161	0	0	
Realiserede kursgevinster ved salg af værdipapirer.....	294.897	0	0	
	670.918	70.000	90	
Finansielle omkostninger				9
Renteudgifter.....	5.366	15.000	12	
Konto- og vekselgebyrer.....	47.201	55.000	50	
Kursdifferencer.....	44.049	20.000	-53	
Kursregulering værdipapirer.....	73.585	300.000	1.053	
Handelsrenter værdipapirer.....	0	25.000	23	
	170.201	415.000	1.085	

NOTER

				Note
Materielle anlægsaktiver				10
	Ejendomme	Igangværende byggerier	Inventar, undervisning	
Anskaffelsessum 1. januar 2023.....	190.090.434	5.877.671	296.094	
Tilgang til anskaffelsespriser.....	653.661	5.170.621	401.998	
Afgang til anskaffelsespriser.....	-35.075	-399.595	0	
Anskaffelsessum 31. december 2023.....	190.709.020	10.648.697	698.092	
Afskrivninger 1. januar 2023.....	37.108.655	0	276.261	
Afskrivninger solgte aktiver.....	-7.876	0	0	
Årets afskrivninger	3.918.869	0	25.862	
Afskrivninger 31. december 2023.....	41.019.648	0	302.123	
Bogført værdi 31. december 2023.....	149.689.372	10.648.697	395.969	
			Biler, busser traktorer mv.	
Anskaffelsessum 1. januar 2023.....			990.955	
Tilgang til anskaffelsespriser.....			42.490	
Anskaffelsessum 31. december 2023.....			1.033.445	
Afskrivninger 1. januar 2023.....			473.681	
Årets afskrivninger			91.571	
Afskrivninger 31. december 2023.....			565.252	
Bogført værdi 31. december 2023.....			468.193	
		2023	2022	
		€	1.000 €	
Periodeafgrænsningsposter				11
Lønninger og pensionsbidrag		4.360.375	4.067	
Andre forudbetalinger.....		267.981	228	
		4.628.356	4.295	

NOTER

	2023 €	2022 1.000 €	Note
Likvide beholdninger			12
Kassebeholdning.....	10.452	9	
Union Bank - løbende konto.....	4.715.883	2.453	
Broager Sparekasse.....	40.106	40	
Union Bank - børnehavebidrag.....	96.786	102	
Sydbank - løbende konto.....	1.117.089	184	
Nospa.....	248.875	189	
Konti, legater og fonde vedrørende institutionerne.....	1.797.174	1.485	
Bankindestående, frie gaver.....	117.473	116	
	8.143.838	4.578	
 Egenkapital			 13
	Fri egenkapital	I alt	
Egenkapital 1. januar 2023.....	66.498.994	66.498.994	
Forslag til årets resultatdisponering.....	-4.305.995	-4.305.995	
Modtaget båndlagt gave.....		0	
Egenkapital 31. december 2023.....	62.192.999	62.192.999	

NOTER

	2023 €	2022 1.000 €	Note
Hensatte forpligtelser			14
Pligtforsikring			
Saldo primo.....	410.000	195	
Anvendt i året.....	-105.000	215	
	305.000	410	
Løn			
Saldo primo.....	292.430	407	
Hensat i året.....	15.070	-115	
	307.500	292	
Førtidspension (Altersteilzeit)			
Saldo primo.....	193.992	72	
Hensat i året.....	240.992	122	
Anvendt i året.....	0	0	
	434.984	194	
Øvrige			
Saldo primo.....	12.325	12	
	12.325	12	
	1.059.809	908	
Legatkapital			15
Legater og fonde.....	800.507	821	
	800.507	821	

NOTER

						Note
Langfristede gældsforpligtelser						16
	1/1 2023	31/12 2023		Langfristet		
	Gæld i alt	Gæld i alt	Afdrag	gæld	Restgæld	
			næste år	31/12 2023	efter 5 år	
Legatkapital						
Diverse legater og fonde med formål.....	821.220	800.507	0	800.507	800.507	
	821.220	800.507	0	800.507	800.507	
Finansiering igangværende byggerier						
Pantsikrede projekter.....	987.928	979.427	0	979.427	979.427	
	987.928	979.427	0	979.427	979.427	
Tilskudssikret i Tingbogen						
Anlægslån fra Danmark.....	74.635.039	78.795.218	0	78.795.218	78.795.218	
Anlægslån fra Landet Slesvig-Holsten.....	15.714.397	14.720.162	490.840	14.229.322	13.221.337	
Anlægslån fra øvrige kommuner mv.....	7.479.682	7.730.836	25.564	7.705.272	7.376.401	
	97.829.118	101.246.216	516.404	100.729.812	99.392.956	
Ikke tilskudssikret i Tingbogen						
Anlægslån fra Danmark.....	2.898.148	0	0	0	0	
Anlægslån fra Landet Slesvig-Holsten.....	430.137	178.982	0	178.982	178.982	
	3.328.285	178.982	0	178.982	178.982	
Bankgæld						
Nord-Ostsee Sparkasse.....	152.229	113.249	38.900	74.349	0	
	152.229	113.249	38.900	74.349	0	
	103.118.780	103.318.381	555.304	102.763.077	101.351.872	
				2023	2022	
				€	1.000 €	
Anden kortfristet gæld						
Kreditorer.....				4.167.249	2.505	17
Skyldige poster vedrørende kildeskat.....				1.577.957	1.481	
Skyldige feriepenge og godtgørelse.....				9.078.641	8.805	
Midler bundet til igangværende projekter.....				197.034	639	
Anden gæld.....				37.929	10	
				15.058.810	13.440	

NOTER

	2023 €	2022 1.000 €	Note
Periodeafgrænsningsposter			18
Modtagne tilskud	5.022.815	3.854	
Andre forudbetalinger.....	216.760	193	
	5.239.575	4.047	
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser			19
Til sikkerhed for ydede anlægstilskud er der til den danske stat, Forbundsrepublikken Tyskland, Landet Slesvig-Holsten m.fl. afgivet sikkerhed i foreningens bygninger.			
Tilbagebetalingsforpligtelsen vedrørende pant fra Forbundsrepublikken Tyskland samt Landet Slesvig-Holsten reduceres lineært over en 25-årig periode.			
Eventualforpligtelser, €			20
Sygeforsikring pensionister	32.325.901	32.325.901	
Pensionstillæg lærer og pædagoger.....	76.656.307	76.656.307	
	€	1.000 €	
Revision			21
Honorar for revision.....	48.300	46	
Honorar for vurdering af almennyttighed og moms­mæssig assistance HPO.....	15.000	15	
Honorar for regnskabs­mæssig assistance.....	5.500	5	
Honorar for ledelses­mæssig assistance og rådgivning.....	4.500	7	
	73.300	73	